

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Der Zweyfache Seegen Gottes In Aufrichtung und
Einweyhung Des Neuen Gottes-Haus S. Felicitatis zu
Münster-Schwartzach Von dem Hochwürdigsten/ des Heil.
Röm. Reichs Fürsten und Herrn/ Herrn Friedrich ...**

Brendan, Ignaz

Wirtzburg, 1743

A. Referuntur Auctoritates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64386](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64386)

A.

Referuntur Auctoritates.

- (1.) Monasterium Schwarzacense Anno Domini 815. fundatum est tempore Leonis III. Summi Pontificis & Ludovici Imperatoris, post obitum S. Burchardi Episcopi Herbip. Annis 24. Chron. Schw.
- (2.) Stang in gloria Franciæ Orientalis. fol. 114.
- (3.) Psal. 78. v. 1. Posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.
- (4.) Hübner fol. 1219. de templariis sub Clemente V. & Philippo pulchro Rege Galliæ.
- (5.) 1. Machab. 4. v. 36. 48. 57. Dixit Judas & fratres ejus: ecce contriti sunt inimici nostri, ascendamus mundare sancta & renovare.
- (6.) Opulentissimâ & liberaliter liberâ totius servitutis & exactionis conditione: literæ foundationis.
- (7.) Fundator secundò ædificat Monasterium sub eodem Benedicto I. Abbate, qui anno 815. postulatus præfuit annis 28.; sub quo obiit Megingaudus 13. Decemb. sepelitur in hoc suo Monasterio: cubat eodem loco Domina Ima fundatrix cum filiis duobus Arnaldo & Maquardo. Chron. Schw.
- (8.) Wolffgerus Episc. Herbip. permisit Maingaudo Comiti Rottenburgico, ut castrum suum Schwarzach converteret in Monasterium Benedictinorum. Adalbero Episc. Herb. Comes de Laimbach Monasterium Schwarzacense penè dirutum restituit, adjiciendo eidem decimas ex Marchia Dettelbacensi & Schwarzacensi: dictus secundus fundator 1047. Stang gloria Franc. Orient. fol. 88. & sequent.

F

sequent.

sequent. Sub Tragulpho Abbate V. Conradus Rex donavit Monasterio nostro quædam bona proprietatis suæ, quæ in hodiernum usque diem Nobiles à Seckendorff sub titulo feudali habent à dicto Abbate. Rudolphus magnus benefactor Episc. Herbip. auxit cœnobii fessas vires, bona propria donat in Gerlachshausen, Nordheim &c. Henricus I. &c. ex Chron. Schw.

- (9.) Ludovicus de Castell Comes dedit nobis villam dictam Loffelbach cum omni suâ utilitate, & constituit, ut de proventibus & redditibus ejusdem indeficiens die ac nocte lumen ante altare principale habeatur. Hermanus de Castell & frater ejus Adalberus plurima bona contulerunt Monasterio, quorum primus dedit nobis prædium suum in Langheim, alter duos mansos in Rödenhausen, ambo sunt apud nos sepulti. Comes de Gerlachshausen vendidit nobis omnia bona sua, quæ habuit in Gerlachshausen, & Sommerach, cum omnibus utilitatibus suis &c.
- (10.) S. Aug. ferm. 256. de temp. celebritas hujus congregationis est dedicatio domûs orationis.
- (11.) 1. Paral. 29. Opus grande est, neque enim homini præparatur habitatio sed Deo.
- (12.) 2. Paral. 2. Quis poterit prævalere, ut Domino ædificet dignam domum? si cœli cœlorum eum capere nequeunt, quantus ego sum, ut possim ædificare ei domum?
- (13.) 2. Paralip. 6. c. 9. v.
- (14.) Constantinus M. Imperator Romæ erexit Basilicas Salvatoris, S. Petri & Pauli, S. Joannis Baptistæ, S. Crucis &c. magnifico opere & cum maximis donariis. Euseb. in vita Constantini. Octavo die post susceptum Baptismum venit, depositoque diademate & humi jacens vim lacrymarum profudit &c. breviar. Roman. in dedica. Basilic. Apost.
- (15.) Joannes Petrus Ludewig Idus in volumine novo scriptorum rerum germanicarum. Tom. 1. ex vita S. Kunegundis cap. 3. fol. 348.

(16.)

- (16.) Psal. 105. Quis loquetur potentias Domini ?
- (17.) Deut. 29. c. Non sunt attrita vestimenta eorum.
- (18.) 2. Reg. 12. Adjiciam tibi multò majora.
- (19.) Apoc. 21. v. 3. Ecce Tabernaculum Dei cum hominibus & habitabit cum eis.
- (20.) S. Chrysof. de sac. mensa: vidi ipse turbas Angelorum de cælo ad altare descendentes.
- (21.) Salus huic domui facta est. Luc. 19.
- (22.) S. Thomas in cap. 4. Cant. Ecclesia est fons signatus.
- (23.) Deut. 10. 1. Ama Dominum Deum tuum, & observa præcepta ejus & cæremonias. Deut. 26. 17. Dominum elegisti, ut sit tibi Deus, & ambules in viis ejus, & custodias cæremonias illius.
- (24.) Ad Ephes. 2. Ipso summo angulari lapide Christo JESU.
- (25.) S. Thom. in Psal. 25. Templum est Ecclesia, & hujus templi altare est Christus.
- (26.) Ad Hebr. 10. v. 12. Unam pro peccatis offerens hostiam.
- (27.) Goffridus serm. 5. de resur. Domini. Christus factus est pro nobis Sacerdos & sacrificium: ara ipsius crux fuit.
- (28.) Apoc. 21. Paratam sicut sponsam ornatam viro suo. Psal. 18. tanquam sponsus procedens de thalamo suo.
- (29.) 2. Paralip. 7. v. 14. Ego exaudiam de cælo & propitius ero &c.
- (30.) 4. Reg. 17. v. 13. Custodite præcepta mea & cæremonias.
- (31.) Jerem. 48. Maledictus qui facit opus Domini fraudulenter, sive ut communiter legunt SS. PP. negligenter.
- (32.) Extractus ex Bibliotheca Reverendissimi Capituli Bambergensis. Item citatus à n. 15. D. Ludewig.
- (33.) De Adalberone II. fundatore nostro elapsis annis post Megingaudum ducentis sexaginta legitur, quod præter alias reliquias etiam dimidiam ferè partem corporis S. Felicitatis Martyris poluerit ad summum altare. Chron. Schwarz. Wolfigerus Abbas IX. fecit Sarcophagum at-
- F 2

reum & argenteum cum lapidibus pretiosis, in quo re-
posuit caput S. Felicitatis cum aliis multis reliquiis &c.

- (34.) Gen. 1. v. 2. Terra erat inanis.
(35.) Psal. 77. Inimicos eorum operuit mare.
(36.) Gen. 50. c. 20. v. Vos cogitastis de me malum: sed Deus
vertit illud in bonum, ut exaltaret me, sicut in præsen-
tiarum cernitis, & salvos faceret multos populos.
(37.) Cœlestinus Sfondrati innoc. vindic. fol. 71.
(38.) 1. Esth. 3. Omnis quoque populus vociferabatur cla-
more magno in laudando Domino, eo quod fundatum
esset templum Domini.
(39.) Exodi 3. Ibimus viam trium dierum &c.
(40.) Eccles. 61. c. Ad annuntiandum pauperibus misit me,
ut darem eis coronam pro cinere.
(41.) Gen. 8. Requievit arca mense septimo.
(42.) S. Gregorius M. moral. exposit. in Jobum lib. 35. in 42.
c. 16. per quatuordecim millia ovium plenitudo virtu-
tum ex gratia S. Spiritus intimatur, quæ electis quidem
in hac vita, sed amplius conceditur in futura.
(43.) S. Greg. M. citat. cap. 20. in septem filiis Job septiformis
virtutum operatio accipitur.
(44.) Olympiodorus apud Tirin. in dict. cap. tres istas trium
filiarum Job proprietates tropologicè applicat tribus ju-
storum statibus: 1. incipientium, secundò progredien-
tium, tertio perfectorum. S. Greg. 1. c. allegoricè, de
tribus humani generis statibus: primò de primis paren-
tibus in gratia creatis; 2dò de nobis omnibus per gra-
tiam Christi redemptis; 3tiò de resurre&uris ad gloriam
sempiternam.
(45.) S. Joannes Chrysoft. serm. de pentec. non immutans na-
turam sed voluntatem emendans.
(46.) Thomas Erhard O. S. B. in Bibl. Sac. super cap. 21. Apo-
cal. v. 5.
(47.) 4. Reg. 2. Fiat Spiritus tuus duplex in me.
(48.) Tirinus in caput 42. Job, & alii cc. S. Thomas Olym-
piod. Vatab. Mercer. &c.

(49.)

- (49.) S. August. serm. 10. de Sanctis in append. 32. quædam
persecutionis pruina decoxit.
- (50.) Olympiod. apud Tirin. in cap. 42. Job. id est tres istas
trium filiarum Job proprietates.
- (51.) Tob. 13. v. 13. De spiritali Jerusalem id est Ecclesia in-
telligit Thomas Erhart. in d. c. Tobiaë.
- (52.) Reliquiæ Ss. MM. inclusæ
Altari majori Ss. Vitalis, Vincentii, Bonifacii, Innocentii & Luciaë
4. Altaribus lateralibus Ss. Stephani, Mauritii, Blasii, Policar-
pi, Tiburtii, Pancratii, Fortunati, Desiderii, Donati, Cla-
ri, Ruperti, Simpliciani, Prudentii, Maximi, Cæsarii,
Concessi, Paulinæ, Candidæ, Victorianæ, Felicissimæ.
- (53.) Chrysost. hom. 36. in 1. ad Corinth. Ecclesia est locus
angelorum, regnum Dei, ipsum cælum.
- (54.) Ex qua die mansit arca in domo Abinadab, requievit om-
nis domus Israel post Dominum. 1. Reg. 7. v. 2.
- (55.) Justinian. L. 43. C. de Episc. & Cler. omnem semper ad-
hibentes providentiam circa sanctissimas Ecclesias, per
quas & imperium nostrum sustineri & communes res
clementissimi Dei gratiâ muniri credimus.
- (56.) Baluze in historia Galliaë: Sepulchrum Christi à potestate
Christianorum ad captivitatem Turcarum translatum est,
quod in majori apud Barbaros reverentia haberetur.
- (57.) Civitas munita: Psalm. 59. v. 11.
- (58.) Gloria & divitiæ in domo ejus. Psalm. 111.
- (59.) Ecce in cælis est testis noster, & conscius noster in ex-
celsis. Jobi. cap. 6.
- (60.) Paulus Segneri S. J. Panegyri. de Vener. Ord. Regula-
rium.
- (61.) Ex Consilio Augustodunensi celebrato Anno 670. sub
S. Leodegario Episcopo & Mart. Can. 15.
- (62.) Tob. 13. Omnes fines terræ adorabunt eum, Thom.
Erhart Spirituale Jerusalem scilicet Ecclesiam intelligit.
- (63.) S. Th. in 12. Apoc. Ecclesia est Esther, quam rex ama-
vit super omnes mulieres.

- (64.) S. Isidor. in Alleg. Jabel Ecclesiæ Typum expressit, quæ per vexillum crucis diaboli imperium interfecit.
- (65.) S. Ambros. præfat. in Enarrat. Ps. 37. Rachel Ecclesia est, quæ noluit consolari in filiis Judæorum, qui non sunt.
- (66.) S. Isidor. Cap. 19. in Gen. invenit autem eum (Christum in Isaac figuratum) Ecclesia (per Rebeccam significata) ad puteum visionis, id est in contemplatione & intelligentia veritatis.
- (67.) S. Thom. apud Tirin. S. J. in cap. 42. Job.
- (68.) 1. Mach. 4. v. 36. 38. 48. 57. & ædificaverunt sancta, quæ intra domum erant, & ornaverunt faciem templi coronis aureis & scutalis.
- (69.) Pro Cornustibii septuag. vertunt cornu Amaltheæ, id est cornu copiarum: illudentes ad fabulam Poëtarum, qui capram Amaltheam finxerunt nutricem esse Jovis, è cujus proinde cornu Jupiter omnia bona hausserit. Ita Olympiod.
- (70.) S. Joannes Chryf. serm. de Pentecoste.
- (71.) S. Thom. in 12. Apoc. Ecclesia est cælum propter splendorem meritorum in justis.
- (72.) Franciscus Mezger in Calend. Benedict. ad diem 13. Novemb.
- (73.) Gen. 1. c. 15. v. Ut luceant in firmamento cæli & illuminent terram.
- (74.) S. Gregor. lib. 2. dial. plenus omnium justorum spiritu fuit.
- (75.) Goffridus Abbas Vindocinensis in Gallia, Cardin. S. Priscæ. ser. 11. de festivitate S. Benedicti. Vixit circa annum 1120. Abraham &c. imitatus veraciter agnoscitur.
- (76.) Inventor secundæ generationis nostræ gloriosus iste Sanctus pariter extitit &c. idem Goffridus serm. 11.
- (77.) S. Thom. 3. p. q. 38. apud Lobetium. pag. 92.
- (78.) Ecclesia terribilis ut castrorum acies ordinata aëreis potestatibus in unitate charitatis; fidei, & spei, S. Isid. in cantica.

(79.)

- (79.) Ecclesia similitudinem habet castrorum. S. Thom. in prolog. ad expos. Epist. ad Coloss.
- (80.) Ecclesia militans est paradisus, in quo sunt vivi flores rosarum, & lilia convalium, humilitatis violæ, cypri cum nardo &c. S. Th. in 2. Apoc.
- (81.) Isa. 51. c. Attendite ad perram, unde excisi estis &c. Si filii Abrahamæ estis, opera Abrahamæ facite: Joan. cap. 8. v. 39.
- (82.) Isa. 61. c. Omnes, qui viderint eos, cognoscent illos.
- (83.) Franciscus Mezger in Calend. Benedict. ad diem 13. Novemb.

B.

Positio primi lapidis ad novam Ecclesie structuram cum inclusione sequentis Schedulæ :

IN NOMINE SANCTÆ & INDIVIDUÆ
TRINITATIS.

ANno reparatæ salutis MDCCXXVII. Monasterii vero primitus fundati & conditi MCCCCXII. summo in terris Christi Vicario & Divi Petri Successore

BENEDICTO XIII.

CAROLO VI. Austriaco Romanorum Imperatore semper Augusto & Hispaniarum Rege Catholico ad majorem Domini ac Salvatoris Nostri JESU CHRISTI gloriam Sanctissimæ Dei Genitricis & intemeratæ semper Virginis Mariæ,
Sancti